

Obsah

Předmluva k druhému vydání	9
Z předmluvy k prvnímu vydání	7
Charakteristika a rozbor eroze	9
I. Druhy a projevy eroze	9
1. Eroze vodní (fluviální)	10
a) Vodní eroze plošná	11
b) Vodní eroze rýhová	13
c) Vodní eroze výmolová	15
d) Eroze bystřinná a říční	17
2. Eroze větrná (eolická)	20
a) Větrná eroze posuvná	22
b) Prašné bouře	24
3. Eroze ledovcová (glaciální)	29
II. Vznik a průběh eroze	31
1. Zvětrávání hornin a vývoj půd	31
a) Zvětrávání hornin	31
b) Rozklad organické hmoty	34
c) Vliv eroze na vývoj půd	35
2. Erozní utváření zemského povrchu	37
a) Pravěká (historická) eroze	40
b) Soudobá eroze	42
3. Vývoj hydrografické sítě	46
a) Znaky a části hydrografické sítě	46
b) Klasifikace hydrografické sítě	48
c) Vývoj části hydrografické sítě	50
III. Příčiny a škodlivé účinky eroze	55
1. Činitelé ovlivňující erozi	55
a) Klimatické a hydrologické poměry	56
b) Územní poměry	58
c) Půdní poměry	62
d) Biologické poměry	65
e) Hospodářskotechnické poměry	69
2. Příčiny zrychlené eroze	72
a) Rušení a špatné obhospodařování lesů	72
b) Škodlivě provozované zemědělství	76
c) Nesprávné technické zásahy	79
3. Škodlivé účinky eroze	83
IV. Teoretický rozbor vodní eroze	88
1. Hydrologie erozních oblastí	89
a) Srážkové poměry	89
b) Odtokové poměry	95
2. Plošný povrchový odtok	101
3. Odtok v bystřinných korytech	106
a) Rozbor podle krajní rychlosti	107
b) Rozbor podle unášecí síly	110

V.	Teoretický rozbor větrné eroze	112
1.	Vznik a znaky větru	112
2.	Druhy větrů	116
a)	Oblastní větry	116
b)	Místní větry	118
3.	Odnosná a ukládací činnost větru	121
Způsoby protierozní ochrany půdy	126	
VI.	<u>Zemědělskotechnická úprava půdy</u>	127
1.	Správné užívání půdy	128
a)	<u>Položové umístění kultur</u>	128
b)	<u>Uspořádání zemědělských pozemků</u>	131
c)	<u>Založení komunikací</u>	136
2.	Účelné obhospodařování půdy	140
a)	<u>Zvýšení vsaku do půdy</u>	140
b)	<u>Agrotechnické zpracování půdy</u>	142
c)	<u>Vrstevnicové obdělávání</u>	145
3.	Vláhové zajištění půdy	149
a)	<u>Zachycování zimní vláhy</u>	150
b)	<u>Závlaha půdy</u>	155
VII.	Ochrana půdy rostlinným krytem	161
1.	Protierozní použití zemědělských kultur	161
a)	<u>Účelné osevní postupy</u>	162
b)	<u>Pásové pěstování plodin</u>	166
c)	<u>Ochranné zatravňování</u>	170
d)	<u>Úprava a zúrodnění písků</u>	172
2.	Ochranné lesní pásy	174
a)	<u>Větrolamy</u>	175
b)	<u>Vsakovací lesní pásy</u>	181
c)	<u>Zastiňovací lesní pásy</u>	183
3.	Plošné zalesňování	185
a)	<u>Zalesňování rozvodí a úbočí</u>	186
b)	<u>Zalesňování neplodných půd</u>	191
VIII.	Úprava srázkového odtoku	194
1.	Terasování svahových polí	195
a)	<u>Průlehové terasování</u>	196
b)	<u>Hrázkové terasování</u>	200
c)	<u>Stupňovité terasování</u>	202
d)	<u>Provádění terasových úprav</u>	206
2.	Záchytne příkopy a hrázky	210
a)	<u>Odváděcí záchytne příkopy</u>	212
b)	<u>Vsakovací záchytne příkopy</u>	214
3.	Protierozní použití rybníků	219
4.	Odvodnění půdy	223
a)	<u>Odvodnění a urovnávka roviných polí</u>	223
b)	<u>Odvodnění svážného území</u>	224
IX.	Zajištění výmolů, strží a sesuvů	228
1.	Úprava výmolů a strží	229
a)	<u>Ochrana zhlaví výmolů a strží</u>	229
b)	<u>Uspořádání dna výmolů a strží</u>	230
c)	<u>Upevnění porušených svahů</u>	235
2.	Ustálení svahových sesuvů	239
a)	<u>Zabezpečení svahů proti sesouvání</u>	239
b)	<u>Zneškodnění sesuvů skal a lavin</u>	250
X.	Hrazení bystřin	254
1.	Spádová úprava bystřin	253

a) Způsoby spádové úpravy	253
b) Bystřinné přehrázky	260
c) Stupně a prahy	265
2. Průtoková úprava bystřin	268
a) Bystřinná koryta	268
b) Zpevňování bystřinných koryt	272
3. Provádění zahrazovacích staveb	278
XI. Provádění protierozní ochrany	284
1. Zákonné opatření	284
2. Výskyt eroze v ČSSR	287
a) Průzkum eroze	283
b) Oblasti náchylné k vodní erozi	291
c) Oblasti ohrožované větrnou erozí	293
3. Výzkum eroze	296
a) Laboratorní výzkum	296
b) Polní výzkum	298
c) Přehled pracovních metod	302
4. Postup při provádění půdní ochrany	303
a) Mapové a průzkumové podklady	304
b) Sestavení návrhu	306
c) Provedení návrhu	308
Závěr	310
Literatura	311
Jmenný rejstřík	314
Věcný rejstřík	316
Cesko-slovenský slovníček	321

